

„EDINOST“
izhaja dvakrat na teden, vsako sredo
in soboto ob 8. uri zjutraj.

„Edinost“ stane:
za vsa leta f. 6.—; izven Avstrije f. 8.—
za 1/2 leta „ 3.—; „ 4.50
za 1/4 leta „ 1.50; „ 2.25

„Novičar“ jem:
za vsa leta f. 7.—; izven Avstrije f. 10.—
za 1/2 leta „ 3.50; „ 5.—
za 1/4 leta „ 1.75; „ 2.50

Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 5 nvč.,
v Gorici in v Ajdovščini po 6 nvč.

„NOVIČAR“ po 2 nvč.

EDINOST

Oglaš se računa po 8 nvč. vrstica v
petit; za naslove s debelimi črkami
se plačuje prostor, kolikor bi ga obseglo
navadnih vrstic.

Poslana, osmrtnice in javne sa-
hvale, domači oglaš itd. se računa
po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu:
Piazza Caserma št. 2. Vsako pismo mora
biti frankovano, ker nefrankovana se ne
sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglaš spre-
jema upravnništvo Piazza Caserma 2.
Odprte reklamacije so proste poštnine.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

„Edinost je moč!“

Za cesarja, državo — in kulturo.

Te dni smo čitali v vojaško-strokovnem listu „Die Reichswehr“ jako zanimiv in zelo poučen članek pod zaglavjem „Für den Kaiser — und das Reich“. Članek nam podaja velezanimive podatke o potokih krvi, ki so jo prolili naši vojaki za cesarja in dom.

Že zemljepisna lega dežela Avstro-Ogrske je taka, da se monarhija le redko kedaj more veseliti trajnega blagonosnega miru. Od 15. stoletja sem vidimo, kako se avstrijski vojaki neprestano bore za cesarja in domovino in za — koristi tujih narodov. Od l. 1500. do 1870., torej v 370 letih, bili so naši vojaki v 6839 bitvah in bojih, v katero številko pa niso vštete manje neznatne praske. Pokojni maršal Radetzky je rekel, da iz- vzešči Švedijo in Norvegijo, severno, vzhodno in južno Rusijo, „je ni skoraj jedne kvadratne milje, na kateri ne bi bili avstrijski vojaki prelivali svojo kri — za Nemčije čast in rešitev“. Potoki krvi, v pravem in popolnem pomenu te besede, so se prelili v vseh teh bojih. Približni računi kažejo, da je v minulih treh stoletjih padlo na avstrijski strani: 261 generalov, 17.096 častnikov in 1.068.574 mož.

V roke sovražnikov pa je prišlo 56 generalov, 4174 častnikov in 289.041 mož. Poleg teh se je pogubilo 712 zastav, 257 praporov, 1085 topov, 129.227 konj in 3910 vozov.

To so velikanske številke, ki nam prišajo plamenimi črkami o groznih žrtvah v krvi, denarju in na imetju. Koliko ogromno število dragocenih mladih življenj ugasnilo je za vedno na bojnem polju; kolike žrtve so morali doprinesati vsi avstrijski narodi v viharnih časih minulih treh stoletij, in

koliko škodo so trpeli na svojem imetju, ko se jim je odtezalo in pogubilo toliko mladih delavnih močij!!!

Po teh podatkih bavi se „Reichswehr“ z vprašanjem: „čemu se je pravo za pravo prelivala kri najbolj- ših sinov Avstrije?“ Zgodovinarji trde skoro soglasno, da za koristi dinastije. Omenjeni list ne more odobriti te trditve popolnoma in brezpogojno, ampak meni, da dolgotrajna vojske avstrijske so več koristile drugim kulturnim narodom Evrope, nego pa avstrijskim narodom samim, ki so poplačali vse stroške za te vojske se svojo srčno krivjo in se svojim blagostanjem. Kaj bi bilo postalo iz srednje-evropskih narodov, da niso avstrijski vladarji v najkrevnejših, najtrših, skoro četiri stoletja trajajočih bojih omejili Turke na meje Evrope proti Aziji in da niso branili križ pred polumesecem in branili zapadno kulturo pred barbarstvom?! In boji proti Francozom niso bili le na dinastiško korist nemških cesarjev iz hiše Habsburgov, ampak veliko bolj na korist Nemčije; ti boji so ohranili nemški rodovom — nemštvo, a to pri popolni brezbriznosti zunaj v nemški državi.

Velike so žrtve, koje je Avstrija v poslednjih treh stoletjih doprinesla na imetju in krvi, a brez teh žrtv ne bi bil mogoč kulturni razvoj velikih evropskih narodov. Avstrije junaki bili so zid, za katerim so se mogli kulturno razvijati Nemci in Romani, in danes so nasip, ki zabranjuje, da ne trčita drug ob drugega največja naroda sveta, Nemci in Slovani, in nas tako varuje neizmerne bede. Avstro-Ogrske velika, v tisočerihi bojih izvežbana vojska stoji še vedno na straži za blaginjo Evrope in stala bode tudi v bodoče v dinastiški zvestobi in brez-pogojni udanosti do nje voditeljev.

To je na kratko zmisel zanimivega članka v „Reichswehr“. Članek proslavlja sicer, in sicer po zaslugi, junaško vojsko našo, a s tem je proslavil zajedno in v prvi vrsti avstrijske slovenske narode. Kajti ne smemo pozabiti, da so ogromna večina avstrijskih vojakov Slovani — torej: njih slava, naša slava.

Naši vojaki so se borili torej na korist kulturnih narodov vse Evrope, mi smo branili zapadno kulturo pred azijskim barbarstvom. Zlasti z ozirom na boje proti Turkom — in ti boji so bili odločilni za evropsko kulturo — smemo s ponosom reči, da smo jih bojevali mi — mi, Hrvatje in Slovenci. Hrvatje in Slovenci smo bili tisti zid, za katerim so se mogli kulturno razvijati germanski in romanski narodi. In šli smo še dalje: mi smo se svojo krvjo ohranili Nemcem — nemštvo. Vsa Evropa nam je po takem dolžna hvalo, v prvi vrsti pa Nemci. A kako nam plačujejo isti Nemci velikanse žrtve na krvi, ki smo jih doprinesli v obrambo njih narodnosti? Povračajo nam tako, da nam srci krvavi na tem. Postopanje Nemcev proti avstrijskim Slovanom je mej najgršimi vzgledi grde nevhvaležnosti. Mi smo branili njih narodnost, kakor spričuje „Reichswehr“, v zahvalo pa hočejo oni zadušiti našo narodnost. Veliko resnico je povedal pač članek v „Reichswehr“, ko je rekel, da je naša krv čisto tekla za tuje interese, a za vse to nimamo niti hvaležnosti.

Ali bodisi. Mi se radujemo vender na tem, da nam je nepriistransk mož na odličnem mestu napisal spričevalo, da smo se vsikdar junaški borili za cesarja in domovino, in da smo mi, katere nas nazivljajo inferijorno pleme, bili prve boritelji za evropsko kulturo — da smo torej dobrotniki vse Evrope.

sebi; no, precej je moral priznati, da plemstvo ni znak srčnosti, kajti spomnil se je svojega očeta, o katerem so pripovedovali, da so ga kot uporniškega majorja v napoleonskih vojskah dva ali trikrat zasačili pod mostom skritega, kjer se je skrival pred avincem. Zategadel se mu je srce omehčalo in je pristopil k Dragoslaviću, kazoč mu dobroten obraz, ter ga poteptal po ramenih.

— Vmirite se, dragi Štefan, saj pri koncu vsega ne bo hudič tako črn, kakor ga slikajo — glejte, saj sta bila tudi vaš in moj oče v vojski za časa upora proti Napoleonu in Francozom, pa sta se oba srečno vrnila; čemu se tedaj bojite Madjarov, — pogledajte, jaz bodem major v naši četi — jaz bodem pazil — in mogoče tudi — tu je sodnik učitelju nekaj zašepetal na uho — da v ogenj niti ne prideva!

— Prosim — poglaviti gospod — vse je prav, ali hudič je hudič. — In vaša milost — častiti gospod župnik — povejte, kako more cerkev ostati brez orgljara?

Župnik mu ni odgovoril, ker so krog njega bili zbrani mladi grajščaki, nekoliko kapelanov ter domači kmetaki plemenitaši in moštari, ki so dospeli pred kratkim. Ti poslednji so vsi brez razločka in kljub hudi vročini nosili dolge, plave plašče s

DOPISI.

Domžale, dne 8. oktobra 1893. (V obrambo proti nemškemu navalu). Mnogo razlike je mej ustanovitvami izobraževalnih društev — bodisi izobraževalnih v strogo socialnem, ali tudi v socialno-političnem obziru! Te razlike kažejo se čisto že pri ustanovitvi slovesnostih.

Društva, ki jih napravlja politično in socialno dozoreli narod, razlikujejo se povsem od društev, katere ustanovlja za politično ali socialno svojo samostojnost še boreči se narod; prva so zadruga, ki imajo za smoter samo izvežbanje in izbičenje duševnega obzorja društvenikov v tem ali onem pogledu, in taka društva imajo pač lažji nalog, ker njihov program razteza svojo delavnost naravnost čez arca in duhove družbe človeške, ne da bi se stavile s katero-koli strani zapreke njih samostojnemu postopanju.

Drugače je z onimi drugimi, ki so ustanovljene v obrambo politične samostojnosti, s katero je vedno združena tudi socialna samostojnost narodova.

Nalog teh združ je silno nevaren in težak in zahteva neizmerno žrtv in zatajevanja osebnih interesov.

In take zadruga ustanovljati si mora naš narod slovenski, kjer in kadar le more; kajti narod slovenski je jeden onih narodov na zemlji, kateri se morajo za politično samostojnost svojo najhuje boriti; narod slovenski boriti se mora proti političnim sovražnikom one vrste, katerih ne vodi pri njih delovanju pravico- in človekoljubje.

Taka zadruga ustanovila se je v nedeljo 8. t. m. v Domžalah blizu Kamnika, ustanovila aredi nemške kolonije in ustanovila v namen, da se zapreči preteča nevarnost germanizovanja te krasne, izvirno slovenske naselbine.

trostrokimi naplečniki, da se tako razločijo od ostalih kmetov.

Priredili so močno in razjarjeno kričali. Pripovedovali so namreč, da so videli zraven Šikarja, posestva Braničevičevega, ocelo grudo ljudi, ki so sežigali ilirske novine in knjige. — In mi pa — prične mlad, dobro rejen kapelan, — storili smo, kakor da nismo nič zapazili, samo da popred sem prispelem. No, tega ni hotel Braničevič, ki nas je napadel, da smo ilirski psi, da sežgo nas in našega bana ravno tako, kakor dotične knjige, ter da nas Madjari pretepejo. Na to smo se razgreti tudi mi in smo jim odgovarjali — oni pa, ne bodi leni, pričeli so metati kamenje na nas. Se vé, da jih mi nismo sledili v tem, ampak smo pobrali kopita, da se jih tako rešimo. Oni pa so še streljali za nami.

— Pogledajte torej, kakšni so! Čujte ljudje — ker te poturice sežigajo naše knjige, in so nas krstili za pse, ne preostaja nam nič drugega, kakor se boriti, kajti „jezika dar dal nam je Bog, Bog naš gromoviti, in tega daru ne sme nam nikdo ugrabiti!“ Na te župnikove besede pričeli so vsi okrog njega zbrani prepevati: „Oj Iliri, jošte živi!“

(Dalje sledi.)

PODLISTEK.

Tri povesti brez naslova.

Hrvatski pisatelj Ksaverij Šandor-Gjalski.

Prva povest.

(1848—1855)

(Dalje.)

— Naj navalijo na nas vsega sveta dete — nastavil je ponosno župnik — mi jih premagamo, kajti znamo prelivali svojo kri za dom in rod. Dá, kri, zadnjo kapljo krvi!

— Ah — gospod — vaša milost — ali jaz nisem za taka opravila, spregovoril je Dragoslavić skoraj jokajoč. Že misel, da gre v boj, v ogenj, ga je popolnoma uničevala. On se ni mogel uglobiti v te misli. Poleg zmešanega, skoraj neumnega izražaja obraza, z odprtimi ustmi in debelimi očmi, kazal se je nemirnega in silno oplašenega. Ojstri obraz župnikov, obrnjen do njega polnim licem, ga je še bolj zmotil in uničil. Od nekdanj že je bil navajen slepo mu ubogati — in sedaj — ah — sedaj tega ne more storiti; na kateri način naj mu to pove odločno in kako naj se ga reši? Bilo mu je strašansko težko pri duši. Slednjič zbere vender svo avojo energijo, in izjavi odločno, da on ne more na nikak način pristopiti k gardi. Kako bi jaz,

ki imam otroke in ženo — ah — kam bi prispel, ko nisem več v teh letih —

Župnik je plamtel od jeze. Torej takošen je ta narod? — to vprašanje vzbudilo se mu je v duši. Ves je bil v ognju, ves je plamtel za pravico in blagor tega naroda, kajti bil je preverjen, da ni žrtve, koje ne bi dobrovoljno doprinesel v rešitev in povzdigo naroda in domovine. On torej, ki ni bil več mladenič in zraven tega še duhoven, odločil je iti v boj kot vojak — in pogled tukaj človeka, ki ima že leta in leta lepo prilžnost slišati domoljubnih govorov in pesmij v njegovem dvoru — ta človek torej noče iti ž njim; kako naj ga tedaj razume neuki in zanemarjeni kmet?

Za trenotek je bil popolnoma pobit; no vender ni zgubil zavesti, kajti ni zastoj poslušal slavnega Gaja in se ni po nepotrebnem ogreval pri žarkem ognji ilirskega navdušenja — le za trenotek — in premagal je svojo sveto jezo in slabost ter vnovič pričel navduševalni svoj govor.

Naš Dragoslavić pa se je upiral tudi po tem govoru. Sodnik Lacković bi ga bil skoraj najrajši malo pretepel, kajti je kipel od jeze ter je moral vsak hip tolažiti svojo razburjenost s kozarcem vina. Sramoval se je Dragoslavića — kot plemenitaša.

— Kak strašljivec, za ljubav božjo, je ta plemenitaš! — mislil je sam pri

Kake velike nevarnosti je „nemška kolonijalna politika v Avstriji“ osobito za nas Slovence, to se je v grozni podobi pokazalo baš v naših Domžalah in dokaz, kako visoko je prikipela ta nevarnost, je ustanovitev „bralnega društva“ v Domžalah. Kajti onim rodoljubom domžalskim in okoličanskim, katerih še ni pokvaril strup tujstva, odprle so se konečno oči, da so se odločili postaviti krepko steno v bran proti sovragu!

Da pred opisom otvorne slovesnosti po nekoliko osvetimo narodni značaj Domžal, sezimo za nekoliko let v minolost nazaj.

Domžale bile so izvirno priprosta slovenska vas, ležeča blizu velike ceste iz Ljubljane v Štajer. Prvotni prebivalci bavili so se že od nekdaj se slavnikařtvom, to se pravi: pletli so iz domače slame kite in izdelavali slavnike, katere so prodajali po trgih in sejnih, baš tako, kakor se bavijo drugod po deželi z razno domačo industrijo, seveda, žal, v primitivni obliki!

Pred malone dvema desetletji prikořnari v Domžale priprost tirolski krořnar in jame raznařati slavnike po širokem svetu, menda celo v Italijo. Na hip zabliene v mořzanih tega krořnarja misel o veliki slavnikařski industriji, ki bi utegnila vzrasti na priprosti podlagi prvotnega domžalskega slavnikařstva; in malo let pozneje že se je dvigala — prva tirolska slavnikařska tovarna na domžalskih tleh! Za njo prirastla je iz tal druga in tretja in danes cvete že cela elegantna nemško-slavnikařska kolonija!

Seveda je potemtakem samo ob sebi umevno, da je valed tega tujega naraščanja poginola domača priprosta obrt, kajti tujci našli so hipoma potrebni kapital za izdelovanje finejšega blaga in v impozantni obliki, kajti razvidili so takoj, da je tukaj jama, zlata polna, ter da je le treba primernih sredstev, da se razkrije in pograbi zlato v shrambe.

In tako se je zgodilo!

Danes broji premoženje nemških naseljencev na tisoče, a domače ljudstvo, nezmožno z lastnimi sredstvi dvigniti se do jednake višine — robuje!

Robuje in dela tujcu tlako z žuli svojih rok!

A da je ostalo le pri gmotnem dobičku, katerega so dosegli nemški naseljenci na naših domžalskih tleh, bi ne bilo zbudilo še toliko pozornosti naših rodoljubnih krogov, a stvar je zadobila drugače, še velike resnejše lice.

Kakor je to že v naravi pri Nemcih, da se povsodi, kjer-koli se jim ponuja prilika, pričenjajo čutiti gospodarjem na tujih tleh ter da odrivajo in izkoriščajo prvotni živelj, tako se je zgodilo tudi pri nas.

Brzo, ko je prikipela kolonija domžalskih Tirolcev do lepega števila svojih pristařev, počela je kazati slovenskim domačinom roge in to valed delovanja zloglasnega „schulvereina“; in danes velja pri njih samo še rek, da so naše Domžale (Domschale!) pristno nemška naselbina, ki ima svojo nemško — po „schulvereinu“ vzdržavano nemško šolo in ki je jela razširjati svoj ponemčevalni vpliv že preko meje domžalske kolonije.

To pak je vender preseglo potrpeřljivost domačih slovenskih rodoljubov.

Najprvo se priklati tujec mej nas in napase svoj lačni želodec na naših tleh, potem pa se celo predrzne zatirati narodnost našo!

Ali tej predrznosti postavili so se vrli domžalski Slovenci krepko v bran in kar se je po nevednosti zamudilo v prošlih letih, mora se nadomestiti v naših dneh.

Bralno društvo, ki broji danes le še malo število (dvajset) udov, otvorilo se je tako slovesno, kakor je bilo v oigled velikemu pomenu tega društva že v naprej pričakovati. Iz Ljubljane privrelo je poleg junaškega „Sokola“ veliko število druge in zelo odlične slovenske ljubljanske in okoličanske gospode.

K njim privrelo je iz Kamnika malodane vse zavedno slovensko občinstvo in

na čelu mu biser kamniškega življenja, slavna „Lira“.

Slavnostni program izvajalo je pevsko društvo „Lira“ zares krasno — izborno. Samo po sebi umevno je, da je takov navedležbe, takovo izvajanje programa in sploh tolikanj vařen trenutok navduřeval maraikatero izbornu govorniško moč, da smo čuli uzorne besede, ki ostanejo zabeležene v zgodovinski knjigi novoporojenega društva gotovo za vse čase njegovega obstanka. A poleg govorov drž. poslanca Kuřarja kot društvenega predsednika, dr. Vilfana in drugih, odlikoval se je in probudil veliko navduřenje govor gospoda Josipa Nollija, kateri je izbornu označil pravcato političnu situacijo v Domžalah, ki je tudi več ali manj podoba v minijaturi vse naše slovenske domovine. In temelj temu govoru? — Temelj temu govoru bil je dogodek, kakoršnjega ne bi človek pričakoval v sri slovenske domovine! Trenotje poprej izjavil je namreč zunaj hiše neki od schulvereinskega strupa pijani Tirolec psovko proti vsej slovenski družbi, psovko, katera ostane v večno sramoto domžalski schulvereinski šoli! Da je paglavec (tudi mej odraslenimi schulvereinovci nahaja se brez števila paglavcev!) odnesel zdrave pete, zahvaliti se ima jedino slovenski prirojeni nam potrpeřljivosti, kateri pa nam je konečno dati slovo.

Da, slovo nam je dati za vselej nasproti takim elementom. Kajti nesramnost te židovsko-prusijanske zalege presega že vse meje dostojnosti in ako se jej ne postavimo odločno v bran, zastrupila nam bode polagoma ves naš domovinski svet.

Zatoraj krepko na noge, rodoljubi domžalski — sila kola lomi! V avesti si bodite, da ves slovenski narod simpatizuje s vami, a kdor ne, on je že a priori pristař schulvereinski — in prokletstvo nanj! Ne dajte se motiti po nikakoršnjih eleparijah, ne moti naj vas pri vašem napredovanji čenčanje nekaterih domžalskih tesnoprsnežev, ki menijo, da se bode z vašim druřtvom sejal prepir mej prebivalce. — Kako pak! nemški usiljenoci na vaših rodnihi tleh smejo snovati svojo schulvereinsko šolo, ki ima namen kar najhitreje germanizovati naše ljudstvo, mesto da bi se oni spajali z narodom, v čegar sredi žive, in se naturalizovali, kar zahtevajo Nemci od Slovanov, med njimi živodih. — Oni to smejo in vi da bi ne smeli ustanovljati društva, ki ima namen ubraniti germanizovanje? Seveda!

Tako je pri vsaki priliki Kadar ukronu Slovence korak proti besnečemu german-skemu elementu, tedaj ti gavrani na vas usta v židovskih svojih gasilih kriče med svet, da hočemo kaliti med narodom mir, ker nismo zadovoljni z njihovim namero, nas zatrti v nič, in ker ne spimo trdnega spanja politične nezavednosti! Ali se vas ne loti ob taki misli, rodoljubi domžalski, erd, da bi pahnil iz vaše vase ta element, od koder je prikořnari!

Da bi konečno tudi vi postali žrtva prusko-židovske politike? Ne, nikdar! Tako daleč še ni prišlo!

Naj se Prus in žid izkoriščata se svojo molzno politiko, koder hočeta, pri nas jima je odklenkalo!

A ne samo pri nas v Domžalah, po vsi slovenski domovini zapoje naj mrtvaški zvon nemški kolonijalni politiki v Avstriji! Povsodi naj se probudi zavest, da je skrajni čas, da si osiguramo domačo obrt z domačimi sredstvi, z domačimi močmi! kajti brez domačega kapitala ostati moramo tudi politične ničle in tega, rojaki, tega ne smemo!

„Domžalski dan“ 8. oktobra 1893. bodi dan splošnega socijalno-političnega preobrata po vsej slovenski domovini!

In v to ime zastavimo srce in gavo!!!

Politični pregled.

Notranje dežele.

Poslanska zbornica je imela včeraj zopet sejo. Posl. Bärnreither predložil je načrt za preosnovu volilnega reda, v katerem nasvetuje nov volilni razred delavcev, podvrženih bolniškemu zavarovanju, kateri naj bi volili 20 poslancev, zbok česar bi narastlo število poslancev na 373. — Potem je sledilo prvo čitanje izjemnih naredeb za Česko. Proti so govorili 3 česki poslanci, Dalmatinec Biankini, antisemit Lueger in nemški nacionalec Bäreuther. Posl. Heilsberg je izjavil v imenu nemške levice, da njegova stranka pričakuje pojasnila vlade v odseku, sicer pa smatra vlado odgovorno za odnořaje na Českem.

Hohenwartov klub imel je dne 11. t. m. jako razgreto sejo, v kateri se je razpravljalo izjemno stanje v Pragi. Hrvatki poslanci so se izrekli odločno proti vladinim naredbam. Nadejamo se, da se jim pridruži tudi vsi slovenski poslanci brez izjeme.

Dne 12. t. m. imeli so sedinjeni nemški levičarji na Dunaju dolgotrajno posvetovanje o današnjem političkem položaju. Razni levičarji in celo veleposelniki so izjavili, da hočejo valed presenečenja, katero jim je pripravila Taaffejeva vlada, prestopiti v opozicijo in pobijati brezposojno vse vladine predloge, torej tudi odreči odobravanje izjemnemu stanju v Pragi. — Med ostalimi govorniki je omenjal Plener, hoteč pomiriti svoje pristaše, da volilni preosnovi nikdar ne pritrdi gosposka zbornica in da bobe poslanska zbornica razpuščena, ako se ne odobrijo vladini ukrepi na Českem. — O razpravi sami se je sklenilo varovati tajnost, govori pa se, da združena nemška levica bode glasovala proti izjemnemu stanju in da predloži svoj lasten načrt za preosnovu volilnega reda. (Glej gori.)

Občna volilna pravica v Avstriji. Povejte nam, ali morda ne sanjamo! Ne, ne, živa resnica je to: saj je naš vedno vesel gospod ministerski predsednik že predložil poslanski zbornici svoj načrt o občem volilnem pravu. Ta načrt ni sicer to, kar zahtevajo socijalni demokratje. Taaffejev načrt ne pomenja nikakor še občega volilnega prava v širokem zmišlu socijalistov, ker bode volilno pravo vender le vezano na nekatere pogoje, koje smo označili že v političnem pregledu zadnje številke, in ker hoče ohraniti posebne privilegije velikemu posestvu in trgovinskim zbornicam, da si velijo posebej svoje poslance; kurije ostanejo torej, kakor so bile do sedaj. Vender znači Taaffejev načrt vařen korak do brezposojnega občega volilnega prava. Dobro smo bili prorokovali nedavno, ko se nam niti sanjalo ni, da nas grof Taaffe preseneti z občnim volilnim pravom, ampak smo imeli na mislih le eventualne premembe za kake posamične okraje ali dežele, kjer je krivica posebno kričeča. Rekli smo bili takrat, da se bodo liberalci z vao silo upirali vsakoršni premembi volilnega reda, ker bi bila vsaka prememba zanje hud udarec. Ni čuda torej, da so v oigled predlogu o občem volilnem pravu kar zbesneli; ni čuda, pravimo: obče volilno pravo bi značilo zanje politično smrt. V tem zmišlu piše že njih prvo glasilo „Neue freie Presse“. Druge stranke drže se pa za sedaj jako rezervirano.

Nova razdelitev volilnih okrajev na Kranjskem. Med predlogami, prišliimi pred državni zbor, je tudi predloga, tičeča se kmetskih volilnih občin Postojnskih. Valed osnove novega okrajnega sodišča v Cerknici bilo je treba razdeliti ta okraj. Temu volilnemu okraju pripadali so doslej sodni okraji Postojina, Bistrica, Senožeče, Vipava, Logatec, Lož in Idrija. Sedaj pa je sestavljen tako-le:

Postojina, Bistrica, Senožeče in Vipava z volilnim krajem v Postojini; ter Logatec, Lož, Idrija in Cerknica z volilnim krajem v Logatecu.

Trgovinski minister marquis Bacquhem zagotovil je dne 12. t. m. tržaškega poslanca Burgstallerja, da predloži v kratkem zakon v prid trgovinske mornarice. Minister je izrekel tudi svojo željo, da stopi ta zakon v krepost že leta 1894.

V Pragi je bila dne 12. t. m. pred izjemnim sodiščem obravnava proti Josipu Balčeku, obtoženemu žaljenja Nj. Veličanstva pri nekem shodu v Kolinu v spomin septemberskega reskripta. Obsojen je na 4 mesečno ječo, poostreno z 8 postji.

Na Dunaju zaprli so zopet drugih 10 anarhistov. Vseh je doslej zaprtih 30.

V ogrski poslanski zbornici razpravljali so trgovinski proračun. Minister Lukács je izjavil, da se vrše trgovinske razprave s Turčijo, Bolgarsko in Rumunsko. Proti Srbiji stojé še neke zapreke, katere pa se bodo gotovo mogle odpraviti diplomatskim potom. —

Vnanje zadeve.

Včeraj je dospelo rusko brodovje v Tulonsko pristranišče. Toulonski „maire“ (župan) objavil je oklic, s katerim pozivlja prebivalstvo na zmerno in spodobno vedenje. Za časa ruskih gostov smejo se ališati samo trije klici: „Živila Rusija“, „Živila Francija“ in „Živila Republika“. —

Rusko brodovje je došlo v Toulon pri neopisnem navduřenju občinstva; ko so godbe igrale rusko himno, vihtela je množica klobuki in robci. Pri obedu, kojega je priredil minister mornarice ruskim gostom na čast, je napil isti minister ruskemu caru, ki se kaže pred svetom kot simbol miru.

Iz Kodanja javljajo „Frankfurter Ztg“, da si med tem, ko bode rusko brodovje v Tulonu, ogleda car v Kodanju zasidrano francosko brodovje.

„Indépendance Belge“ razpravlja v posebnem članku obisk Ruskega brodovja v Franciji. Trdi v tem članku, da ima Francija v sredozemskem morju mnogo večje brodovje na razpolaganje, kakor pa Angleška. Glede italijanske mornarice pa trdi, da bi bila komaj v stanju braniti svoje obali pred slučajnim francoskim navalom in kot angleška zaveznica Italija ne bi bila drugo kakor izvor večnih skrbij.

„Petit Parisien“ vé javiti, da se prihodnje leto rusko sredozemsko brodovje tolikanj pomnoži, da se bode moglo staviti proti vsakemu slučaju.

Španijolska vlada razposlala je svojim odposlancem v inozemstvu okrořnico, v kateri se opisujejo izgredi in napadi črncev v Malilli na španijolske vojnake in namero vladino, da se taki odnořaji že enkrat končajo. — Te okrořnice naj odposlanci priobčijo dotičnim vladam.

Ustaški vodja De Melle v Braziliji je izjavil v posebnem oklicu, da hoče — četudi zmagovalec — ohraniti republikansko osnovo. Njemu je le do rešitve dežele in do odstranjenja trinogov.

Različne vesti.

O dopolnilni volitvi za III. okraj Tržaške okolice v mestni zbor Tržaški prihajajo nam čudni glasovi. Poroča nam se gorostasna in skoro da neverjetna vest, da nekateri veljaki, ki so desedaj vsikdar stali na čelu naši stranki, agitujejo za — gospoda Pacorja. Neverojetno — a vender je res. Mi nočemo dvojiti na rodoljubju dotičnih gospodov in menimo, da so jih le prevladali osebni oziri; a ravno zato, ker jih poznamo kot rodoljube, apelujemo v tem poslednjem hipu na njih

rodoljubje, naj zataje v sebi morebitne osebne enire — dobri stvari na ljubo.

Zajedno pozivljamo vse volilce, da se podajo jutri zložno na volišče in oddajo svoje glasove za kandidata naše slovenske narodne stranke, g. Ivana Mar. Vatovca, posestnika pri sv. Ivanu. Opozorjamo jih še enkrat, da ime kandidatovo napišeje tako, kakor stoji v imeniku volilcev: Vattovaz Giovanni Maria fu Giovanni.

Shod volilcev. V četrtek dne 19. t. m. ob 10. uri predpol. dne bode v Dekanih shod, katerega sklicujejo tamošnji volilci v sporazumljenju z gosp. državnim poslanikometskih občin zapadne Istre. Na tem shodu bode poročal gosp. dr. Laginja o svojem delovanju. Shoda se udeleži najbrže tudi gosp. po. l. Spinčić. —

Dopolnilna volitev v mestu. Za II. volilni okraj v mestu postavili so progresivci svojega kandidata v osebi g. Carla Hermet-a. Protikandidata ni bilo. Izvoljen je gosp. Hermet z 138 glasovi izmed 152 oddanih.

Iz Materije se nam piše: Ekscelenca c. kr. namestnik vitez Rinaldini došel je dne 9. t. m. ob 8 uri 40 minut predpol. dne po železnici iz Trsta v Hrpelje, spremljan od gg. namestniškega svetovaleca bar. Konrada, deželnega sanitetnega referenta Bohata in tajnika Pipica. Na kolo dvoru v Hrpeljah sprejeli so ga c. kr. okrajni glavar Fabiani, občinski glavar Kastelic in Brezoviški župnik Benedik.

Ekscelenca obiskal je v vasi Hrpelje tamošnjo šolo, kder ga je čakala šolska mladina se učiteljem Šiškovcem; potem si je ogledal novosezidani vodnjak. Od tod odpeljal se je v Brezovico, kder ga je pred durmi farne cerkve pričakovala šolska mladina pod vodstvom pomožnega učitelja, gosp. kapelana Počivalnika. V cerkvi opravil je ekscelenca kratko molitev, ogledal si cerkev in potem se podal v tamošnjo šolo ter bil pri izpraševanju otrok, od koder se je podal k gospodu župniku si ogledal farovž. Iz Brezovice se je odpeljal v Materijo kder ga je pred šolo čakal tamošnji učitelj Debenjak se šolsko mladino. V šoli mu je gospa učiteljica predstavila ženska ročna dela, o katerih se je izrekel pohvalno. Ekscelenca je bil dlje časa navzoč pri izpraševanju šolske mladine. Za tem se je podal v občinski urad, pred katerim ga je pričakoval ves občinski zastop. V občinskem uradu je pregledal uradne zapisknike ter poiskoval o krajevnih razmerah in o naravnih kozičnih boleznih v Golcu, na kar je blagoizvolil podariti 50 gl. v podporo bolnikov na Golcu, na čemur mu je občinski zastop izrazil svojo zahvalo. Zajedno je naprosil pomoči za druge potrebe. Zlasti se je omenjala namerovana železnica od Hrpelje do Šapljan, pri kateri bi potrebno ljudstvo si moglo kaj prislužiti. Ekscelenca je obljubil pomagati kolikor bo v njegovi moči. Po obedu odpeljal se je Podgrad in Jelšane. V Materijski občini je bil ekscelenca vprejet tako, kakor se spodobi c. kr. namestniku.

O nadaljnem potovanju g. namestnika se nam poroča z druge strani, da se narodni udeleževal sprejemov, in da je bilo vse strogo oficijelno. Na raznih krajih je bilo videti lepake v narodnih barvah z napisi: Živio naš cesar in kralj Fran Josip I. — živio naš zastopnik prof. Vjekoslav Spinčić! A na raznih cestah so bili raztrošeni listki z enakimi napisi. Podgrajski župan, gospod Slavoj Jenko, pričakoval je njegovo ekscelenco na Obrovu. G. župan ga je nagovoril seveda slovenski, na kar je g. namestnik rekel slovenski: Hvala lepa. V tork se je odpeljal na Mune. Tu je obljubil vso pomoč v zadevi prodajanja kisa, a povedal tudi, da ni upanja, da bi se kaj doseglo, na kar je rekel župan Munski nejevoljno: „Onda nas protjerajte sve od tu!“ G. namestnik je nasvetoval potem, naj g. Slavoj Jenko

napravi prošnjo v tej zadevi, katero bo podpisal tudi on (namestnik), ter dostavil, da naj se za stvar zavzamemo tudi državni poslanci.

V Šapljanah in v Jelšanah bil je vsprejem baje zelo slovesen, nagovoril ga je župan Pipp — nemški. Od tu se je njegova ekscelenca vrnil v Trst.

Iz županije Nakelske se nam piše 11. t. m.: Britka izguba zadela je našo občirno županijo. — Dne 9. m. preminol je naš obče spoštovani in obljubljeni župan, Ferdinand Mahorčič, veleposestnik v Naklem. Sijajni pogreb, katerega mu je priredila občina v znak hvaležnosti, vršil se je 11. t. m. Zastopano je bilo c. kr. okrajno glavarstvo po svojem voditelju; železniški in poštni urad po njih predstojnikih. Nadalje prišli so k pogrebu trije učitelji iz naše županije in dva zunanja; vse starešinstvo in načelniki gospodarskih svetov, žandarmarija in sila mnogo prijateljev in znancev od daleč in blizu. Žalostni sprovod vodil je č. g. župnik rodiški z asistenco treh gg. duhovnov. Na grobu poslavljaj ga je v imenu navzočih in družine v ganljivem govoru škocijski učitelj.

Ranjki Ferdinand bil je vnet in vrl narodnjak, kar je kazal v svojih uradnih in privatnih poslih. Posebno pri volitvah za veleposestvo deloval je vedno za narodnega kandidata. Dal Bog mnogo tacihi zavednih in narodnih županov po naši Sloveniji, kakoršen je bil on!

Slavnemu c. kr. finančnemu ravnateljstvu na uvažanje, občinstvu pa v pouk! Zopet nam je zabeležiti slučaj, ki nam predločuje, kako brezobzirni so tu pa tam javni c. kr. služabniki. Gospod V. J. šel je predinočnjim z Opčin v Trst po takosvani „Scala Santa“, kjer ima svojo postajo tudi c. kr. finančna straža. Vračajoč se iz Ljubljane izstopil je na Opčinski postaji ter se podal peš v Trst, nesoč s seboj nekoliko kranjskih klobas, katere je nameraval obdačiti na omenjeni postaji. Prišedši v stražnico pred dotičnega gosp. uradnika povedal mu je svoj namen. Isti, ogledavši klobase, zahteval je od g. V. J. spridevalo izvirnosti, češ, da jih drugači ne more obdačiti in pustiti preko užitninske meje, kajti tako da zahteva najnovejša okrožnica finančnega ravnateljstva. Gosp. V. J., ki tudi nekoliko pozna carinske naredbe, uprl se je proti takemu postopanju uradnika, vedoč, da ni postavnno. No, vse upiranje ni pomagalo čisto nič, kajti dotični uradnik zahteval je od njega, naj gre po zdravniško spridevalo, sicer ne v Ljubljano, pač pa na Opčine in potem se-le mogel bode obdačiti klobase, drugače pa ne.

Ker mu ni preostajalo drugoga, pustil je g. V. J. klobase v ekspozituri ter jo pobral v Trst praznih rok. Druzega dne pa je poslal svojo mlekarico, ki stanuje na Opčinah, naj poskrbi zdravniško spridevalo in mu prinese klobase. A ker tudi mlekarica ni mogla dobiti spridevala, ostale so klobase še vedno na ekspozituri na „Scala Santa“. Sedaj je preostala g. V. J. jedina pot, potrkati na višje uradniško mesto in pritožiti se proti takemu postopanju. In res, kdor trka, temu se odpre: gosp. V. J. je dobil na višjem mestu napotek in se povrnil potem zopet v ekspozituro zahtevajoč klobase, toda tudi sedaj brez uspeha.

Ko pa je g. V. J. slednjič uvidel, da ne opravi ničesar pri tem uradniku, naprosil ga je, naj mu vsaj prečita na glas ono okrožnico, na katero se je skliceval v pričetku, da čuje nje vsebino. Uradnik tega ni hotel precej storiti, ampak je želel izvedeti, kje se je dal poučiti g. V. J. Sedaj se-le, ko mu je V. J. pojasnil tudi to, prišel je čitati okrožnico, v kateri pa ni bilo pisano, da se tudi za klobase mora imeti spridevalo izvirnosti. Stvar postala je seveda malo nevarna za gospoda uradnika, a izgovarjal se je s tem, da ni dobro razumel okrožnice, ko je je prvič v naglici prečital.

Slednjič pa je vendar pustil klobase v mesto proti odškodnini 9 (devetih) bor-nih novčičev, za koje svoto se gotovo ni izplačalo toliko potov in besed!

Gospodu V. J. ni bilo toliko do klobas, ampak varovati je hotel svoje pravo. Na njegovo željo in odgovornost omenjamo danes ta dogodek nadejaje se, da slav. finančno ravnateljstvo ukrene potrebno v ta namen, da ne bodo podrejeni organi krivo tolmačili službenih predpisov. Ako je imel že razumni g. V. J. toliko sitnosti in potov zaradi take malenkosti, kako pač naj si pomaga neuki kmet v takih slučajih?! Slavno občinstvo prosimo, da nam nemudoma objavi vsak tak nedostatek.

Brez komentarja. „Amerikanski Slovenec“, ki se odlikuje po svoji uzorni versko pravni pisavi, piše v svoji številki z dne 22. septembra mej ostalim nastopno: Mirni a stvarni dopis v Amer. Slov. z dne 6. julija t. l. razburil je živce g. dopisniku iz Borovnice, da se mu je potrebno zdelo, tudi nam v Ameriki živečim Slovencem dokazati, da boj, ostudni boj, kateri se bje med rodnimi brati v lepi naši domovini, da ta boj je „krvavo potreben“....

Čudno, prečudno! Naše večno izveličanje, ali naše večno pogubljenje naj je odvisno od ljudij, kateri so zatrosili in sedaj še vedno netijo prepir, kateri je že neizmerno škodil slovenskemu narodu na Kranjskem, od ljudij, kateri iščejo koristi svoje in svoje stranke....

Večina slovenskega naroda je bila že od nekdaj in je še danes prešinjena djan-ke, žive vere, vdana svojim dušnim pastirjem, katerih se z vso ljubeznijo oklepa, v veseljih kakor tudi v žalostnih dnevih, katerih ima pač več kot dosti v naši ljubi Avstriji....

Vera! beseda sveta vsakemu Slovencu, oh, kolikokrat se zlorabi, kolikokrat mora služiti za ščit ljudem, kateri so si v glavo vtepli, da ravno oni morajo delati javno mnenje na Slovenskem....

Da bi ta neumni boj škodil samo liberalcem, kakor Vi trdite, naj bi še bilo, a škoduje največ skupni slovenski stvari, in to radi peščice prenapetežev obeh strank.

Vaš poziv do Ljublj. g. dopisnika, da naj svojo sulico obrne do Slovanov, Poljakov in Rusov, Hrvatov in Srbov, je pa naravnost budalost. Dokazite nam iz zgodovine, kje in kdaj so omenjeni narodi nam Slovencem kaj škodovali. Naš nasprotnik pa je v istini bil vedno le — German.

Resnica pa je, da sloge na Slovenskem zato ni, ker „na tleh leže Slovenstva stebri stari“, poštenja manjka tam, kjer bi ga najbolj potrebovali.

Kdo je kriv, da se napada prevzvišeni škof dr. Missia, to razsoditi prepuščamo Vaši bistroumnosti.

Veseli nas pa, ko nam konci dopisa obljubujete, da hočete skrbeti, da se bode v liberalnih krogih jelo krotiti brezmejno sovraštvo do duhovščine. Gorko Vam na srec polagamo, delujte z vsem Vašim vplivom na to, da ne bodo liberalci imeli nikakega povoda napadati niti slovenske duhovščine, niti prevzvišene osebe Ljubljanskega vladike — da se povrnejo zopet tisti časi, kakor so bili, ko je na stolici sv. Nikolaja v Ljubljani sedel mož blazega spomina, Jan. Zlatoust Pogačar.

Iz Pazina se nam piše: Gotovo ste že slišali, da dobimo v Pazinu erarično pošto. Bil je pa tudi čas za to. Sicer vso čast našemu dosedanemu poštarju, gosp. Pattaiu, on je vaikdar vestno opravljal svoj posel. Drugače pa je, kedar njega ni v uradu. Tuje, katerih je tu sedaj mnogo, se pritožujejo, da gospodičina odpraviteljica malo prerada čita časnike, kar jo zadržuje, da ne postreže strankam tako točno, kakor bi bilo želeto. — *Nekdo, ki občuje s tuji.*

Národne učiteljice opozorjamo, da je na štirirazredni dekliški šoli v prelepem slovenskem trgu Ljutomeru na Štajerskem razpisana provizorično podučiteljska služba. Nemškega in slovenskega jezika popolnoma zmožne prositeljice naj vložijo svoje prošnje, obložene z dokazom avstr. državljanstva, do 20. oktobra t. l. pri krajnem šol. svetu v Ljutomeru. Posebej še povdarjamo, da je na tej šoli III. plačilna vrsta.

Prelekava proti kaznilničnemu ravnatelju. „Pester Lloyd“ javlja, da je začela sodnijska preiskava proti ravnatelju moške kaznilnice v Segedinu, Aleksandru Hatzingerju. Zatožen je, da je po zimi zaprl jetnika Jakovca v nekurjeno, golo sobo, kjer ga je pustil, dokler nesečnež ni zmrazil, in to zbok tega, ker je vtihotapil nekoliko duhana. Neki jetnik po imenu Müller je bil zaprt 24 ur ob sami vodi v posebni sobici, ker se je pritožil, da je kruh slabo izpečen. Skozi celih 6 ur imel je roki trdo privesani na nogi!

50.000 goldinarjev je glavni dobiček velike inomostake 50 novč. loterije. Opozorjamo naše čestite čitatelje, da se bode vrátilo zrebanje že 26. oktobra.

Javna zahvala.

Za vse dokaze sočutja ob britki izgubi soproga in očeta

Ferdinanda Mahorčiča,
veleposestnika v Naklem,

izrekamo vsem iskreno našo zahvalo.

V Naklem, dne 11. oktobra 1893.

Žalujoča suproga in otroci.

SVOJI K SVOJIM!

Gostilna Josipa Katalana v Rojanu. „Pri dvanaestih murvah“, pri-poroča se slavnemu slovenskemu občinstvu za obilen obisk. — Točila se bodo samo do-mača izvrstna vina. 104 1

Pozor! Naznanjam sl. občinstvu, da sem o. pri. Via Lazzaretto vecchio št. 12 prodajalnice sadja in zelenjave. Prodajam tudi vino v steklenicah, mleko, smetano i. t. d. Obetam dobro postrežbo, ker imam veliko zalogo blaga l. vrste. Priporočam se sl. občinstvu za obilen obisk. Z velepoštovanjem 52—3 **Matevž Furlan.**

Prodajalnica

jedilnih stvari po jako nizki ceni. Prodaja **Jožef Cerne** Piazza della Caserma št. 1 (uhod Via Gheta). CL

Oddati je takoj

elegantno meblirano sobo

(na željo tudi s hrano).

Kje? — Poizve se pri upravnistvu „Edinosti“.

Kwizdina

protinova tekočina.

Mnogo let preskušeno, bolesti utešujoče sredstvo.

Cena 1/2 stekl. a. v. gl. 1.—

„ stekl. a. v. 60 kr.

Dobiva se v vseh lekarnah.

Paziti je na varstveno znamko in naj se zahteva izrecno

Kwizdina protinova tekočina

iz okr. lekarne v Korneuburgu pri Dunaju.

Najbolje sredstvo
proti
kašlju in hripavosti,
kakor tudi
proti vsem drugim
bolezni dihalnih
organov so
PASTILJE
antikataralične iz kotrama,

prirejene po lekarju
G. Piccoli v Ljubljani.

Te blažilne in odvajajoče pastilje je priporočati vsakomur, posebno pa onim, kateri pri izvrševanju svojih dolžnosti potrebujejo čist in močan glas, n. pr. predpovednikom, učiteljem, pevcem itd. Naročbe se izvršujejo nemudoma proti povzetju. Zaloge v lekarnah: Leitensburg, Ravasini, Blasolletto, Serravallo in Praxmarer. 24-15

Vozni listi in tovarni listi v
Ameriko.

Kraljevski belgijski poštni parobrod
„RED STEARN LINIE“ iz Antverpena
direktno v

New York & Philadelphia

koncesijonovana črta, od c. kr. avstrijske
vlade. Na vprašanja odgovarja točno: kon-
cesijonovani zastop 50-32

„Red Star Linie“

na Dunaju, IV Weyringergasse 17

ali pri

Josip-u Strasser-u

Stadt-Bureau & commercialer Correspondent der k. k. Oesterr. Staatsbahnen in Innsbruck.

DROGERIJA

na debelo in drobno

G. B. ANGELI
TRST

Corso, Piazza delle Legna 1.

Odlikovana tovarna čopičev.

Velika zaloga oljnatih barv, lastni izdelek.
Lak za kočije z Angleškega, iz Francije.
Nemške itd. Velika zaloga finih barv (in
tubetti) za slikarje, po ugodnih cenah. —
Leak za parkete in pode.

Mineralne vode

iz najbolj znanih vrelcev,

kakor tudi romanjsko žveplo za žve-
pljanje trt. 104-18

KDOR NE VERUJE

naj pride pogledat, da se prepriča o
resnici.

Cene so

znatno znižane in neosolidnejše blago,
n. pr.: blago za moške obleke, maje,
veliki in mali ogrtači za zimo, bar-
hant (frstajn) raznih vrst, platno, ko-
tonina, musolin in razni drugi manu-
fakturski izdelki pri

T. Vidrichu,

Corso, 18. 104-7

Zdravnik 48-1
Dr. M. Lukšič - Nizetič
ordinira od 3-4 popol.
via Madonna del Mare 2. II.
(V slučaju potrebe tudi po noči).

Učenca

od 14 do 16 let starega iz dobre družine
sprejme v svojo prodajalnico

Vekoslav Zehner,

2-2

pekovski mojster,
via Carpison.

Alojzij Suppanz

urar, Corso štv. 39. 88-104

Prodaja in popravlja ure.

ZOBNI ZDRAVNIK

Dr. S. SAKLER

ordinira od 9-12. in od 2-5.

v hiši št. 2 ulice Fontanone I. nad.

C. kr. dvorna lekarna

Ivana Mizzana

VIA CAVANA V TRSTU.

Podpisani naznanja sl. občinstvu, da je prevzel
gori omenjeno lekarno od dedičev pok. Benedetta
Vlach-Miniussija, priporočajoč se najtopleje in ob-
ljubljujoč natančno postrežbo z umerjenimi ce-
nami. Članom Delalskega podpornega društva
pa naznanja še posebej, da mu je odbor istega
dovolil »prejemati recepte od njih v slučaju, ako
njim takšne društvena zdravnik predpiše. Za
slučajno lekarske potrebe se priporoča
104-8

Ivan Mizzan.

Jako zanimivo !!

Zhtevajte zanimivi katalog veleznimivih knjig
in slik proti vpošiljavi 15 nvč. v poštini znamkah.

Fischer & Co., založništvo,
Amsterdam (Holandija). 10-2

Jak. Klemenc
TRST

Via S. Antonio št. 1.

priporoča častitim svojim odjemnikom in slav-
nem občinstvu

Novo prispelo blago za moške in
ženske obleke, volnene robe in platene zavratnike,
spodnje kiltje platene in iz šofa, ogrinjala iz
flanel, barhent beli, sivi in raznobarvan, maje,
spodnje hlače iz volne in kotonine, nogovice vol-
nene in iz kotonine, rokavice, flanel za obleke,
srajce bele in v raznih barvah, ovrtnike, za-
postnice, židano zavratnike za moške, dežnike,
židane robe, čepice, volnene komaše, volno za
nogovice, kožuhovalno in mufe, kakor tudi vse
ostale predmete za pouk v ročnih delih v šolah
po najnižjih cenah. Pri vseh naročbah zagotavlja
točno in pošteno postrežbo. 43

Tinct. capsici compos.
(PAIN-EXPELLER)

se prireja v Richterjevi lekarni v Pragi

(v zalogi odlikovane lekarne
Praxmarer v Trstu, P. Grande)
obče poznano bolečino ublažujoče
držanje, dobliva se po večini
lekarn v steklenicah po gl. 1.20,
70 in 40 kr. Pri kupovanju treba
biti previdnim in je vsprejeti le
take steklenice kot pristne, ki so
previdene z »sidrom« kot varstveno znamko.

Osrednja razpošiljalnica:

Richter's Apotheke z. Goldenen Löwen.
Prag. 43-99

POZOR !

Podpisani priporoča svojo v via Nuova
št. 27 ležečo

trgovino

z manifakturnim blagom

(prej Ivan Milič)

ter da v istej prodajam raznovrstno volneno
blago, kakor tudi židane in volnene robe

52-27

M. Milič.

Poznani

prašek za zobe

prof. dra. Halderja

je najbolje sredstvo v obvarvanju zobov prod na-
snago, ki jih čisti brez da se dotekne njih ste-
klenine. — Škatljice po 30 in 50 nvč. se dobi-
vajo izključno v odlikovani

lekarni Praxmarer

(„Al due Mori“)

82

mestna palača — Trst.

Škropilnice in žvepljalke za trte

inženirja Živica,

mlini in stiskalnice za vino,
sesalke ali pumpe za vsako rabo, cevi vsake vrste
in pipe, motori (ali stroji za gonitev drugih strojev) na par
in s petrolejem, kakor tudi raznovrstne druge stroje
in vse za stroje potrebno

se dobiva zmiraj v zalogi trdke

Schivitz & Comp.
(Živie in družb.)

V TRSTU — via Zonta 5 — V TRSTU.

**Vsi stroji za kmetijstvo, vinarstvo in prirejanje
mošta iz sadja !**

Mlatilnice, vitelji, trijeri,
mlini za čiščenje žita, slamoreznice,
samotvorni aparati proti
peronospori, stiskalnice groz-
dja in oliv, stiskalnice sadja, mlini
za sadje, potrebščine za kletarstvo,
sesalke za vse potrebe, kakor tudi
vsi stroji za kmetijstvo,
vinarstvo in izdelovanje
vina iz sadja

prodaja v najboljši in najnovejši sestavi

IG. HELLER, DUNAJ,

20-16

2/2 Pratestrasse N. 78.

Cenike z obliimi podobami v hrvatskem, nemškem, italijanskem in slovenskem jeziku
zastonj in franko.

Najkulantnejši pogoji. — Jamčenje za dobro delo. — Pošilja se tudi na poskušnje.
Cene so zopet znižane. Prekupci dobijo visok rabat.

Papir za cigarete

„CLUB“

PATENT

S. D. Modiano
v Trstu.

Permanentno razpečevanje.

Papir za cigarete

„CLUB“

PATENT

S. D. Modiano
v Trstu.

Spričavalo analize.

Podpisani profesor pri kemičnem laboratoriju trgovinske in nautične akademije
izjavlja s tem, da je podvrget mikroskopični preiskavi papir za cigarete trdke S. D.
Modiano ter je spoznal, da je isti sestavljen iz čistega lana; pri nadaljnjem preiskovanju
se je prepričal tudi, da je popolnoma brez glicerine in da jeden kvadratni meter tehtla le
9-284 gramov. — Izjavlja torej, da je papir za cigarete trdke S. D. Modiano jeden naj-
boljših in da je isti popolnoma brez zdravju škodljivih tvarj. 24-24

Trst, 19. aprila 1893.

Prof. Avg. Vierthaler.

Je na prodaj po vseh tabakarnah in papirnicah.

Predzadnji
teden !

Predzadnji teden !

Predzadnji
teden !

INOMOSTSKE SREČKE à 50 NVČ.

glavni dobitek **50.000** goldinarjev.

Srečke à 50 nč. priporočajo:

Gius. Bolaffio, Alessandro Levi, Mandel & C., Daniele Levi & C., Girol. Morpurgo, Ig. Neumann, M. Nigris.